

Vill ha bokmässan året runt

ABF:s projektledare Maria Stenberg är inte rädd för utmaningar

– Det är många utmaningar, men det måste man ha. Annars blir det inget roligt. Orden kommer från Maria Stenberg, projektledare för bokmässan som hålls på Conventum 13–15 april och som ABF driver från och med i år.

I år är bokmässan tillbaka i Örebro, men på ett nytt sätt. ABF har tagit över arrangemang som hålls med Conventum Arena som huvudarena. Maria Stenberg är projektledare för bokmässan och började sitt arbete i augusti.

– Det som fanns på plats när jag kom var framförallt tre viktiga saker. Flytten till Conventum Arena, med den flytten ny tid – vårfest, och framförallt att vi vill skapa en tillgänglig mäsas som lockar bredare folklager. Vi ville verkligen få en ordentlig nystart och därmed gav vi mässan temat läsfest för alla. Vi vill bevara varumärket bokmässan som en viktig del som kulturbärare i Örebro län med omnejd, men vi vill också utveckla den och göra den större och till mer av en kulturfest som förhoppningsvis tilltalar så många som möjligt oavsett ålder och bakgrund, berättar Maria Stenberg när Örebro Tidning träffar henne mitt i mässförberedelserna på ABF:s kontor.

– Där ligger den stora utmaningen, att skapa en bokmäsas dit en idrottsintresserad 14-årig kille vill komma. Likaså en 55-årig dam som läser otroligt mycket litteratur och där bokmässan redan är inarbetad och även barnfamiljer. Vi har ett jättestort barn- och ungdomstorg med jättemycket aktiviteter.

– Det som är unikt är vår stora satsning på teckenspråk. Det handlar inte bara om teckenspråket som tillgänglighet, alltså att man har tolkar – för det kommer vi att ha – jättemycket tolkar, både mingeltolkar som man kan ta med sig och tolkar till seminarier. Vi har även valt att lyfta fram kulturen kring teckenspråket och bjudit in en rad författare inom det temat.

– Vi har valt att lyfta fram deckaren också. Mat och klimat är också ett spännande område. Vi har serier, fantasy och manga. Vi har några av Sveriges bästa fantasyförfattare, några Galago-serietecknare och sedan har man möjlighet att prova på att teckna manga, men det är framförallt för barn och ungdomar.

Det lokala inslaget då?

– Jag har ju inte kategoriserat författarna efter om de är lokala eller inte, men vi vill ju givetvis hålla kvar syftet med bokmässan som var att de lokala författarna skulle få större utrymme än vad man får i Göteborg och det tycker jag verkligen att vi har lyckats med. Vi kommer bland annat att dela ut pris till årets länsförfattare, förklarar Maria.

Nytt för i år är årets rookie där en länsförfattare som ännu inte publicerats av ett förlag kommer att få utmärkelsen som årets nykomling.

– Vi hakar på den här do it yourself/print on demand-trenden just för att lyfta fram tidigare okända författare. Låta dem komma fram som kanske inte annars skulle ha möjlighet att göra det.

Hur är det då med bokbranschens intresse i stort för mässan i Örebro?

– Vi kan ju aldrig bli Göteborg och vi vill aldrig bli Göteborg. Det vi kan locka med är framförallt att vi har en intimare mäsas. Göteborg är stor kommers men för oss är inte det viktigaste att ha med de stora förlagen, utan det är ju framförallt de lokala förlagen och de lokala bokhandlarna som får en möjlighet att visa upp sig själva och den kompetens som finns här.

Bokmässan i sig är bara tre dagar lång, men Maria Stenberg och ABF vill att effekterna av den ska märkas året runt.

– Jag vill driva bokmässan så att den är mer än de här tre dagarna och ABF jobbar ju för att göra kulturen tillgänglig för så många som möjligt. Det speglar givetvis ambitionen med bokmässan och varför man tar över den. Vi har till exempel startat ett läsförmedlande projekt tillsammans med biblioteken i Kumla och Örebro som heter "Berättelsens tusen former". Bibliotekarierna jobbar med skolklasser för att locka barn och unga till berättande. Den andra delen är ett skrivprojekt som vi har haft på ABF där vi har haft med 30 ungdomar som har skrivit sin första bok som släpps på bokmässan.

Maria är också väl medveten om att även om biljettpriset inte är högre än en biobiljett så finns det grupper som ändå inte har råd att besöka bokmässan.

– Så är det ju och det är det som är det svåra, och det som är unikt är att ABF är en ideell aktör som gör en kommersiell mäsas. Men vi har ju inga aktieägare. Allt eventuellt överskott – och ett sådant hoppas vi att det blir – investeras i läsförmedlande aktiviteter. Då kanske man kan driva bokmässan som en året runt-aktivitet, och vad kan vi då göra för gratisevenemang? Men det kräver att man har finansiering och det är en utmaning. Vi har ökande klassklyftor i Sverige där det precis som du säger finns människor som står långt från arbetsmarknaden. Hur får man dem att komma och hur ska de ha råd att komma? Det är en sådan stor utmaningsfråga som jag verkligen brinner för. Jag ska spåna vidare på det. Nu testade vi det här med ungdomar och vi vill fortsätta jobba med ungdomar, men hur breddar vi det?

Att Maria Stenberg inte är rädd att anta utmaningar är tydligt. Hon har jobbat med demokratifrågor på stiftelsen Cesam, har en lång akademisk bakgrund och har haft planer på att doktorera. Men så kastade hon sig in i jobbet som projektledare för bokmässan trots att hon själv inte har någon erfarenhet av att anordna mässor överhuvudtaget. Vad har då arbetet med bokmässan gett henne personligen?

– Jag sökte ju det här jobbet för att jag ville vara ansvarig för ett eget projekt, och det har jag med allt vad det innebär också blivit. Det har varit väldigt utvecklande. Just det här med helhetsperspektivet, att man har nästan hur många bollar i luften som helst och ändå lyckas få ihop det. Mina arbetsuppgifter har varit allt från att utveckla webben till att ta emot anmälningar, boka författare och att rita mässan. Allt. Det är det som är roligt med att jobba inom en liten organisation men också utmaningen – att man får göra så mycket olika

Bild: Urban Århammar

delar. Jag har mycket ansvar men också väldigt mycket frihet så för mig är det ett toppjobb.

En av de många utmaningarna är att göra att mässflytten från slottet till Conventum Arena ändå innebär en läsfest.

– Det man aldrig kan få på Conventum är ju miljön, de historiska vinglagen. Men däremot kan man få en tillgänglig mäsas där man oavsett eventuellt funktionstillstånd kan ta sig fram. Utmaningen om man tänker rent rumsligt är att skapa en mäsas som känns stor och levande men ändå intim och mysig. Men vad är det i takhöjd, är det elva meter eller någonting, skratrar hon.

– Det är många utmaningar, men det måste man ha. Annars blir det inget roligt. Det jag ser fram mest mot är givetvis mässan, men också utvärderingen. Jag älskar utvärderingar – att få se vad gjorde vi bra och vad kan vi göra bättre nästa år.

Vad vill då Maria Stenberg se när hon stannar upp två sekunder under mässdagarna och ser sig omkring?

– En sak som jag ser väldigt mycket fram mot är att se interaktionen mellan teckenspråkiga och hörande, för det här är ett forum där den teckenspråkiga världen möter den hörande. Jag vill se nya möten mellan människor som aldrig tidigare har mötts. Jag vill att de lokala författarna ska komma fram ordentligt och känna att de får stort utrymme. Att de får synas och bli sedda, men framförallt ser jag fram emot nya kulturmöten mellan människor och jag hoppas att människor spontant börjar prata med varandra. Kanske att man varit på ett seminarium och känner att det här var väldigt spännande, och att man skapar intima dialoger med författarna där man vågar ställa frågor direkt. Det hoppas jag få se. Och glada miner så klart.

Urban Århammar